

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 6Csp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118379059
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Bašťová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:6118379059.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Luciou Bašťovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692 31 320 155 proti žalovanému: O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, XXX XX D. o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou upomínaciemu súdu dňa 08.11.2018 a postúpenou Okresnému súd Kežmarok dňa 17.02.2020 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 3.000,- eur, úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.000,- eur od 09.12.2014 zaplatenia, zmluvných úrokov vo výške 19 % ročne zo sumy 3.000,- eur od 09.12.2014 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 07.12.2009 bola medzi veriteľom - Poštová banka, a. s. ako právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v právnom postavení dlžníka uzavretá zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver (zmluva o úvere, Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky ďalej spolu len ako „Zmluva“). Na základe Zmluvy bol žalovanému poskytnutý zo strany právneho predchodcu žalobcu úver vo výške 4.000,- eur a žalovaný sa podľa Zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach s lehotou splatnosti tej - ktorej splátky dohodnutou v Zmluve. V dobe od uzatvorenia Zmluvy po vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“. V zmysle Obchodných podmienok pre úver sa žalovaný dostal do omeškania s platením splátok a pôvodný veriteľ predčasne zosplatnil úver vrátane príslušenstva. Úhradu dlžnej sumy si uplatnil u žalovaného na základe výzvy mu adresovanej, následkom čoho sa stal celý úver vrátane príslušenstva predčasne splatným dňa 22.04.2011. Žalovaný ani napriek zaslanej výzve zo strany banky nezaplatil dlžnú pohľadávku. V konaní je voči žalovanému uplatňovaná nesplatená istina úveru, ako aj zmluvné úroky vo výške 19 % a úroky z omeškania vo výške 9 %, s tým, že úroky sú uplatňované odo dňa nadobudnutia pohľadávky od pôvodného veriteľa titulom postúpenia, t. j. od dňa 09.12.2014. Úhrady realizované žalovaným boli započítané na úroky do dátumu poslednej platby, ktoré si žalobca v konaní neuplatňuje.

K preukázaniu aktívnej vecnej legitímácie v konaní žalobca uviedol, že pohľadávka voči žalovanému so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená nasledovnými zmluvami: Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2014 uzavretou medzi spoločnosťou Poštová banka, a. s. ako postupcom a spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom (poradové číslo pohľadávky v prílohe zmluvy o postúpení: 6036) a zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2014, uzavretou medzi spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupcom a spoločnosťou

PRO CIVITAS s.r.o. ako postupníkom (poradové číslo pohľadávky v prílohe zmluvy o postúpení: 6036). Aktuálnym veriteľom pohľadávky je žalobca. Predmetnými zmluvami o postúpení bol preukázaný celý rad postúpení a tým aj aktívna vecná legitímácia žalobcu pre toto konanie.

Žalobca zároveň uviedol, že pohľadávka bola voči žalovanému už súdne uplatňovaná, a to na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe vyhovel v celom rozsahu a vo veci rozhodol rozhodcovským rozsudkom zo dňa 28.03.2014, sp. zn. IA-C/0214/0608, právoplatným dňa 30.04.2014, vykonateľným dňa 04.05.2014. Dňa 23.3.2015 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o vydanie poverenia bola právoplatne zamietnutá, čo však podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov nie je prekážkou právoplatne rozhodnutej veci. Žalovaný svoj dlh nevyrovnal, preto žiadal, aby ho k tomu zaviazal súd.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca označil a predložil zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, všeobecné obchodné podmienky, listinu aktuálny stav úveru ku dňu 30.11.2014, zmluvy o postúpení pohľadávok č. 2/2014 a č. 3/2014, výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 22.04.2011 s doručenkou, rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-C/0214/0608 a predžalobnú výzvu zo dňa 22.10.2018.

4. Upomínací súd pred vydaním platobného rozkazu vyzval žalobcu v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZUK) na vyjadrenie súhlasu s vydaním platobného rozkazu v časti, ktorej sa rozpor netýka, t. j. v časti istiny 1.968,61 eur a úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.968,61 eur od 09.12.2014 do zaplatenia z dôvodov uvedených vo výzve. Vo vyjadrení k výzve zo dňa 18.11.2019 žalobca súhlasil s vydaním platobného rozkazu v nerozporujúcej časti, v dôsledku čoho sa konanie v rozporujúcej časti, t. j. v časti nad sumu 1.968,61 eur s príslušenstvom podľa § 8 ods. 1 ZUK zastavilo a po postúpení veci tunajšiemu súdu ostala predmetom sporu žalovaná istina vo výške 1.968,61 eur a zákonný úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.968,61 eur od 09.12.2014 do zaplatenia.

5. Tunajší súd vyzval žalobcu výzvou zo dňa 21.04.2020 na predloženie výzvy/ upozornenia pred zosplatením úveru žalovanému spolu s doručenkou preukazujúcou doručenie písomnosti žalovanému právnym predchodcom žalobcu, za účelom preukázania splnenia podmienok zosplatenia úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v čase zosplatenia úveru podľa § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka). Žalobca na výzvu súdu predložil výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 22.04.2011 s doručenkou, ktorá už bola predložená spolu s podanou žalobou.

6. Žalovanému bola žaloba s prílohami spolu s uznesením na vyjadrenie sa k žalobe doručená oznámením o podanej žalobe na úradnej tabuli a webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Oznámenie bolo zverejnené dňa 24.02.2020 a zvesené dňa 10.03.2020. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 11.03.2020, žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

7. V spore bolo nariadené pojednávanie na deň 08.07.2020, na ktoré sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil napriek vykázanému doručeniu predvolania fikciou doručenia, ktoré sa vrátilo s poznámkou adresát je neznámy dňa 08.07.2020 a ktoré sa podľa § 116 ods. 3, § 106 ods. 1 písm. a) a § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku považuje týmto dňom za doručené. Nakoľko nebol podaný návrh na odročenie pojednávania ani dôvody jeho odročenia, súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti strán sporu.

8. Súd po oboznámení sa s obsahom žaloby a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ktoré tvoria súčasť spisu a vykonanie ktorých nebolo žalovaným namietané ani spochybnené a oboznámením sa s obsahom exekučného spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Er/297/2015 zistil nasledovný skutkový stav:

9. Dňa 07.12.2009 právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 4.000,- eur a ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s dohodnutými úrokmi vo výške 19 % ročne v 70 mesačných splátkach vo výške 98,29 eur splatných vždy do 7. dňa v mesiaci s dátumom prvej mesačnej splátky dňa 07.01.2010 a dátumom konečnej splatnosti 07.10.2015. V zmluve je ďalej uvedené, že žalovaný by mal zaplatiť celkovú výšku nákladov v sume 2.675,34 eur, pri priemernej RPMN vo výške 18,45 % a RPMN banky vo výške 21,12 %. Pri súčte všetkých splátok predstavuje celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť žalovanému sumu

6.879,50 eur (70 mesiacov x 98,28 eur), tento údaj však v zmluve uvedený nie je. Nakoľko žalovaný nesplácal úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu dňa 22.04.2011 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaného vyzval na úhradu dlžnej pohľadávky vo výške 3.790,27 eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny 3.674,17 eur, kapitalizovaných zmluvných úrokov z úveru ku dňu predčasnej splatnosti 112,78 eur a poplatkov za upomienky 3,32 eur, v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Žalobca výzvou zo dňa 06.09.2018 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 6.394,- eur najneskôr do 30.09.2018. Žalovaný dlžnú pohľadávku doposiaľ neuhradil.

10. Zo žalobcom predloženého tlačiva zmluvy o úvere vyplýva, že žalovaný vyplnil predložený formulár zmluvy v časti (1) Zmluvné strany (vyplní klient), v ktorej uviedol svoje identifikačné údaje a údaje o zamestnávateľovi. V časti (2) Žiadosť o poskytnutie úveru (vyplní klient) uviedol požadovanú výšku úveru 4.000,- eur, dobu splácania 70 mesiacov, číslo osobného účtu, spôsob splácania úveru prevodom z účtu a žiadosť o základný súbor poistenia. Takto vyplnený formulár podpísal žalovaný v Kežmarku dňa 27.11.2009. Časť (3) Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia (vyplní Banka) s údajmi číslo zmluvy, výška úveru 4.000,- eur, výška mesačnej splátky 98,29 eur, celková výška nákladov 2.875,34 eur, číslo úverového účtu, dátum konečnej splatnosti 07.10.2015, dátum prvej platby do 07.01.2020, úroková sadzba 19 %, dátum každej ďalšej platby k 7. dňu mesiaca, poistenie základný súbor poistenia, počet mes. splátok 70, priem. RPMN v % 18,45, RPMN banky v % 21,12, vyplnil právny predchodca žalobcu-banka, s tým, že tlačivo podpísal dňa 07.12.2009. Takto vyhotovený písomný text zmluvy, resp. tlačivo už neobsahuje žiadny ďalší písomný súhlas žalovaného s uvedenými podmienkami vypísanými bankou, a to ani priamo na uvedenom tlačive ani na samostatnej listine.

11. Z listiny označenej ako aktuálny stav úveru ku dňu 30.11.2014 vyplýva, že žalovaný dňa 08.12.2009 vyčerpал úver vo výške 4.000,- eur v troch častiach, a to v sume 3.808,38 eur, v sume 29,87 eur a v sume 161,75 eur. Ďalej sú zaznamenané zaplatené splátky v rozsahu dátum splátky, mena a výška splátky s uvedením na úhradu čoho boli jednotlivé splátky započítané. Z úhrad vyplýva, že žalovaný od dňa 11.01.2010 do 25.10.2012, čo bol dátum poslednej úhrady, uhradil v splátkach rôznej výšky celkovo sumu 2.684,61 eur. Po úhrade poslednej sumy dňa 25.10.2012 vo výške 50,- eur žalovaný neuhradil už žiadnu sumu. Z časti označenej ako plán splátok s uvedením dátumu splátky, výšky splátky a výšky splatenej splátky vyplýva, že dňa 22.04.2011 došlo k zosplateniu úveru v celkovej výške 3.582,47 eur. Z aktuálneho stavu úveru a z vyjadrenia žalobcu v upomínanom konaní (čl. 55 spisu) vyplýva, že žalovaný do zosplatenia úveru uhradil sumu 1.334,61 eur a po zosplatení úveru sumu 1.350,- eur, t. j. celkovo do podania žaloby na úver uhradil sumu 2.684,61 eur. Zvyšnú časť úveru neuhradil.

12. Listinou označenou ako výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 22.04.2011 banka oznámila žalovanému, že pohľadávka sa stala predčasne splatnou k 22.04.2011 v celom rozsahu a zároveň ho vyzvala na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 3.790,27 eur v lehote 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Výzva bola podľa priloženej doručky doručená žalovanému dňa 28.04.2011.

13. Právny predchodca žalobcu si pohľadávku voči žalovanému uplatnil pôvodne aj na rozhodcovskom súde STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s., so sídlom Sienkieviczowa 4, Bratislava, IČO: 35 862 882, kde mu bola rozhodcovským rozsudkom sp. zn. IA- C/0214/0608 zo dňa 28.03.2014, právoplatným dňa 30.04.2014 a vykonateľným dňa 04.05.2014 priznaná žalovaná suma s príslušenstvom. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 5Er/297/2015 vyplýva, že vo vzťahu k priznanej pohľadávke bol dňa 15.03.2015 podaný návrh na vykonanie exekúcie spoločnosťou PRO CIVITAS, s. r. o. Žiadosť o udelenie poverenia bola právoplatne zamietnutá uznesením Okresného súdu Kežmarok č. k. 5Er/297/2015-15 zo dňa 26.10.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu Prešov č. k. 6CoE/35/2017-36 zo dňa 30.06.2017, a to z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky, na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, pretože táto nebola s povinným ako spotrebiteľom individuálne dojednaná. Uznesenie o zastavení exekučného konania nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2018.

14. Vzhľadom na existujúci rozhodcovský rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o nároku proti žalovanému majúcemu základ v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalovaným a Poštovou bankou, a. s., súd musel podľa § 161 Civilného sporového poriadku najprv skúmať, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť o žalobe žalobcu proti žalovanému a dospieť k záveru, že sú splnené. Rozhodcovská doložka, na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc bola v exekučnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 5Er/297/2015 vyhodnotená ako neplatná, čo sa premietlo do

právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následne do uznesenia o zastavení exekučného konania, a preto tu nebola vôbec daná právomoc rozhodcovského súdu na konanie. V dôsledku toho je rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom nulitný akt, ktorý nespôsobuje žiadne právne následky a nezakladá prekážku veci rozhodnutej.

15. Súd mohol preto pristúpiť k skúmaniu ďalších podmienok. Veriteľ, s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu bol bankou- Poštová banka, a. s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému mu bola postúpená zmluvami o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr, než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti, bolo vyriešiť otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offio, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného a na to, či sám žalovaný nárok žalobcu popiera alebo nie (obdobne napr. rozsudky Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017). Predmetom zmluvy o úvere zo dňa 07.12.2009 uzavretej medzi žalovaným a bankou, ktorej predmetom podnikania podľa zápisu v obchodnom registri je okrem iného poskytovanie úverov, bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanému ako dlžníkovi so záväzkom dlžníka tieto vrátiť a zaplatiť úroky. Išlo o spotrebiteľský úver (žalovaný v zmluve o úvere bol označený ako fyzická osoba - nepodnikateľ), a aj v listine „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.11.2014“ je ako druh úveru uvedené „konsolidovaný spotrebný“. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver a spotrebiteľskú zmluvu medzi stranami ani nebola sporná. Veriteľom, s ktorým žalovaný vstúpil do záväzkového úverového vzťahu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 07.12.2009 bola Poštová banka, a. s., teda banka.

16. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu 08.12.2014 ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 53 ods. 8 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 22.04.2011 (deň zosplatnenia pohľadávky) ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa bodu 9.1 žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienok uzatvorením bankového obchodu s bankou klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená postúpiť svoje pohľadávky v súlade so zákonom o bankách, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu.

20. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v citovanom ustanovení zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred

všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravuje § 92 ods. 8 zákona o bankách.

21. V súlade s citovanou právnou úpravou nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti o tom, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. V súvislosti s týmto názorom súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 3. 2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017, v zmysle ktorého podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka (obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017).

22. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách striktné reguluje možnosť postupovania pohľadávok z bankových úverov tak, aby nedochádzalo k postupovaniu ešte nesplatených pohľadávok z bankových úverov (teda z tzv. živých bankových úverov), ale banky a pobočky zahraničných bánk môžu postupovať svoje pohľadávky zodpovedajúce peňažnému záväzku či časti peňažného záväzku bankového klienta, s ktorým je bankový klient v omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky. Teda banky a pobočky zahraničných bánk môžu postupovať výlučne svoje splatné pohľadávky alebo splatné časti svojich pohľadávok. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka. Postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je právnym úkonom odporujúcim zákonu, a tým absolútne neplatným právnym úkonom podľa citovaného § 39 Občianskeho zákonníka.

23. Dôvodom, pre ktorý žalobe žalobcu nemôže súd vyhovieť je to, že žalobca vôbec nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods. 8 zákona o bankách, konkrétne nepreukázal, že išlo o pohľadávku splatnú, nakoľko nepreukázal dodržanie zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 22.04.2011, kedy malo dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti. Okrem toho, žalobca neuniesol dôkazné bremeno, keď navyše vôbec nepredložil prílohy k zmluvám o postúpení pohľadávok, či iné dôkazy, ktoré by jednoznačne identifikovali a potvrdzovali, že tou ktorou zmluvou o postúpení pohľadávok bola skutočne postúpená aj konkrétna pohľadávka uplatňovaná voči žalovanému v tomto spore.

24. Podľa zmluvy o úvere zo dňa 07.12.2009 mal byť úver poskytnutý bankou splácaný žalovaným v 70 mesačných splátkach, z ktorých posledná splátka mala byť uhradená dňa 07.10.2015, čo bol dátum konečnej splatnosti úveru. Z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok č. 2/2014 zo dňa 08.12.2014 vyplýva, že pohľadávka Poštovej banky, a. s. z predmetnej zmluvy o úvere bola prvýkrát postúpená na postupníka BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, Cyprus práve dňa 08.12.2014. Ak teda prvotné postúpenie pohľadávky banky zo zmluvy o úvere nastalo dňa 08.12.2014, pričom konečná splatnosť úveru bola až dňa 07.10.2015, je zrejmé, že dané postúpenie pohľadávky voči žalovanému mohlo byť platné, len keby skutočne úver bol platne predčasne zosplatený, čo ale žalobcom nebolo preukázané.

25. Nakoľko sa medzi stranami jednalo o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa malo uskutočniť v splátkach, tak ak veriteľ chcel žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, bol povinný postupovať podľa ustanovenia § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka účinného v tom čase. Podľa tohto zákonného ustanovenia, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Žalobca nepreukázal dodržanie týchto podmienok, ktoré v zmysle tohto ustanovenia zákona

bolo treba splniť, aby bolo možné žiadať predčasné splatenie úveru. Žalobca predložil súdu len výzvu na splatenie celého úveru s príslušenstvom zo dňa 22.04.2011, no nepredložil súdu žiaden dôkaz, žeby veriteľ - banka predtým preukázateľne upozornil spotrebiteľa (žalovaného) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, a to ani napriek tomu, že ho súd na predloženie takejto výzvy vyzval výzvou zo dňa 21.04.2020. Žalobca teda nepredložil a ani neoznačil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby veriteľ Poštová banka, a. s. skutočne upozornil žalovaného na možnosť predčasného zosplatnenia úveru, kedy sa tak malo stať a že také upozornenie skutočne bolo žalovanému doručené (či aspoň doručované) do sféry jeho dispozície. Na spomínanú výzvu súdu zo dňa 21.04.2020 žalobca len opätovne predložil už raz predloženú výzvu na splatenie celého úveru s príslušenstvom zo dňa 22.04.2011, ktorou úver predčasne zosplatnil ku dňu 22.04.2011.

26. Dôsledkom nesplnenia povinností veriteľa uloženej mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka tento úkon odporuje zákonu a keďže zákonnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky je, aby išlo o pohľadávku, alebo jej časť, ktorá už je splatnou, treba uzavrieť, že splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky v tomto prípade preukázané nebolo (viď aj rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 3. 5. 2018 sp. zn. 3Co/19/2018 v právnej veci žalobcu a taktiež aj ustálená rozhodovacia prax v rozhodnutiach súdov - rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/139/2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/757/2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/46/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/79/2015, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/254/2016, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/899/2015 a 13Co/204/2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/493/2015 či Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/406/2015).

27. V danom prípade žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bankou, a preto nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok (už prvotnej) postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Nepreukázanie prvotnej postupiteľnosti pohľadávky je samostatným dôvodom pre nevyhovenie žalobe. Podľa názoru súdu v spore nebola preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu, preto súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nie je procesným nedostatkom žaloby, ktorý by o nej bránil konať a rozhodnúť, alebo ktorý by súd mal odstraňovať vyzývaním žalobcu na jej preukázanie. Nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nie je vadou žaloby ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech v spore, preto ak by súd žalobcu vyzýval na jej preukázanie, išlo by o napomáhanie strane sporu k úspechu, čo by bolo porušením nestrannosti súdu a rovnosti strán. Preto bolo na žalobcovi ako tvrdenému postupníkovi pohľadávky, aby spolu so žalobou predložil dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie v spore, čo sa ani do momentu verejného vyhlásenia rozsudku nestalo.

28. Z dostupných rozhodnutí Krajského súdu v Prešove vyplýva prevažujúci názor senátov tohto súdu, a to že zákonné podmienky postúpenia pohľadávky banky inému subjektu ako banke, ktorými sú podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách- postúpenie splatnej pohľadávky, s ktorej plnením je spotrebiteľ nepretržite v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní a túto ani napriek písomnej výzve v tejto lehote nesplnil, a od 23. 12. 2015 aj zákaz postúpenia bankovej pohľadávky vybraným subjektom podľa § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách poskytovaných spotrebiteľom (zákon č. 438/2015 Z. z.) predstavujú k ustanoveniu § 524 a násl. Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky osobitné zákonné ustanovenia (lex specialis), ktorých cieľom ratio legis je sprísnenie postúpenia bankovej pohľadávky a vytvorenie priestoru na strane spotrebiteľa zabrániť postúpeniu pohľadávky na subjekt mimo sféru kontrolovanú dohľadovým orgánom. Porušenie týchto zákonných pravidiel spôsobuje neplatnosť právneho úkonu pre rozpor so zákonom.

29. Súd preto z vyššie uvedených dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko nemal preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu na súdne uplatnenie pohľadávky.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, keď vzhľadom na zamietnutie žaloby bol v spore v celom rozsahu úspešný žalovaný, ktorý si však náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne preukázateľné trovy nevyplývajú, preto súd v súlade

s procesnou ekonómiu podľa čl. 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku nevyhradil rozhodnutie o výške trov konania samostatnému uzneseniu, ale rozhodol tak, že náhradu trov konania žalovanému nepriznal (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.